

รายวิชา คนตรี

เรื่อง การฝึกทบจังหวะและ
การอ่าน เขียนโน้ตไทย

รหัสวิชา ศ22103 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ผู้สอน ครุภัณฑ์วัน ทองทิพย์

เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. การหายใจออกในการใช้เทคนิคการร้องเพลงสากลให้บังคับลมออกจากอวัยวะส่วนใด

ก กะบังลม

ข โปรงจมูก

ค โปรงหน้าอก

ง โปรงกะโหลกศีรษะ

คำอธิบาย: ก ถูกต้อง เพราะการหายใจออกขณะร้องเพลงสากลจะบังคับลมออกมาจากกะบังลมหรือในช่องท้อง โดยค่อย ๆ ผ่อนลมออกมากระทบเส้นเสียงทำให้เกิดเสียงตามต้องการ

2. การแปลงเสียงกลางจะมีจุดสะท้อนเสียงอยู่ที่ร้อยละส่วนใด

ก กะบังลม

ข โพรงจมูก

ค โพรงหน้าอก

ง โพรงกะโหลกศีรษะ

คำอธิบาย: ข ถูกต้อง เพราะโพรงจมูกจะใช้ในการแปลงเสียงในระดับเสียงกลาง

3. หลักปฏิบัติข้อแรกในการฝึกปฏิบัติการร้องและบรรเลงรวมวง

คือข้อใด

ก ฝึกฟังเพลง

ข ฝึกท่องโน้ต

ค ทำความเคารพครูผู้สอน

ง ทำความสะอาดเครื่องดนตรี

คำอธิบาย: ค ถูกต้อง เพราะหลักปฏิบัติข้อแรกในการฝึกปฏิบัติการร้องและบรรเลงรวมวง คือ จะต้องทำความเคารพครูผู้สอน เพื่อเป็นการแสดงถึงการมีสัมมาคารวะ

4. “forte” มีความหมายว่าอะไร

- ก เสียงดัง
- ข เสียงดังมาก
- ค เสียงดังพอสมควร
- ง เสียงเบามากหรือนุ่มนวลมาก

คำอธิบาย: ก ถูกต้อง เพราะ “forte” มีความหมายว่า เสียงดัง

นำเข้าสู่บทเรียน

นักเรียนคิดว่าเครื่องหมายกำหนดจังหวัด
ทางดนตรีไทยนี้ - - - มีค่าเท่ากับกี่จังหวัด

แนวคำตอบ: มีค่าเท่ากับ 3 จังหวัด

เครื่องหมายและสัญลักษณ์ทางดนตรีไทย

เครื่องหมายและสัญลักษณ์ทางดนตรีต่าง ๆ มีความสำคัญมาก
ในการร้องและบรรเลงดนตรีที่จะต้องคำนึงถึงและปฏิบัติตาม
เครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ทางดนตรีให้ถูกต้องและชัดเจน
ตามเจตนาแห่งการประพันธ์ของนักประพันธ์เพลง

ตัวอย่างโน้ตเพลงไทยอัตราจังหวะ 2 ชั้น (สำหรับฝึกร้อง)

เพลงลอยกระทง เป็นเพลงที่มีความไพเราะ
นิยมใช้ร้องกันอยู่ทั่ว ๆ ไป มีทั้งร้องประกอบการบรรเลง
และร้องประกอบการแสดง

เพลงลอยกระทง

วันเพ็ญเดือนสิบสอง น้ำนองเต็มตลิ่ง
เราทั้งหลายชายหญิง
สนุกกันจริง วันลอยกระทง
ลอย ลอยกระทง ลอย ลอยกระทง
ลอยกระทงกันแล้ว
ขอเชิญน้องแก้วออกมารำวง
รำวงวันลอยกระทง รำวงวันลอยกระทง
บุญจะส่งให้เราสุขใจ บุญจะส่งให้เราสุขใจ

แผนภูมิเพลงลอยกระทง

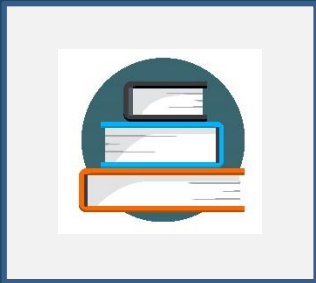
- - - -	- ซ - ซ	- - ม ซ	- ล - ด	- - - ร	- ด - ล	- - - ซ	- - - ม
- - - ซ	- ล - ด	- - ซ ล	- ด - -	- ซ - ล	- ด - ร	- ด - ล	- - ซ ซ
- - - -	- - - ด	- - - ด	- - ด ด	- - - -	- - - ซ	- - - ซ	- - ซ ซ
- - - ด	- - ด ด	- - - ร	- ม - -	- ม - ร	- ด - ล	- - ซ ล	- ด - ร
- - - -	- - - ม	- - - ม	- - ม ม	- - - -	- - - ด	- - - ด	- - ด ด
- - - ด	- ล - ซ	- - ล ด	- ล - ด	- - - ด	- ล - ซ	- - ล ด	- ล - ด

นักเรียนคิดว่าสัญลักษณ์ “ ต้ม ” หมายถึงอะไร

แนวคำตอบ: ต้ม หมายถึง โตสูง
ต้ม หมายถึง เรสูง

ให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมต่อไปนี้

- นักเรียนแบ่งกลุ่ม ฝึกขับร้องเพลงไทยอัตราจังหวะ 2 ชั้น
- ขับร้องให้ครูและเพื่อน ๆ ฟัง
- บันทึกภาพและเสียง เผยแพร่ในเว็บไซต์

www.youtube.com

ลาวเสียนเทียน

Lao Siang Tian

Siratumang

ขอบคุณที่มา

VDO จาก kasemsuk

ตอน ลาวเสียงเทียน - เพลงไทยเดิม

จากเว็บ <https://www.youtube.com/watch?v=Uf4Z3aovXWg>

ใช้สำหรับประกอบสื่อการเรียนการสอนวิชา ดนตรี ม.2

เพลง ลาวเสียงเทียน

รูปเทียนทองสองมือ ถือนไหว้ ตั้งใจวันทา
น้อมเคารพ บูชา พระศาสดา ของชาวพุทธ
พระปัญญาเลิศล้ำ ทรงค้นพบสัจธรรม
พระกรุณาเลิศล้ำ ทรงน้อมธรรมสู่มนุษย
พระองค์เลิศล้ำ บริสุทธิ์ สอนชนเพื่อหลุด พ้นความทุกข์ทน

แผนภูมิเพลงลาวเสียงเทียน

ท่อน ๑	-----	-----	- ลลล	ซลคัซ	---- ฟ	- ม --	- ร - ซ	--- ซ
	-ซ - ม	- ร ม ซ	-- คั รั	มรัคัล	-- คั ล	ซ ม ซ ล	- คั รั ม	- รั - คั
ท่อน ๒	-----	-----	ซลซ ม	ซ ร ม ซ	-----	-- --	ซลซ ม	รค - ร
	-ม - รั	- คั - ม	-- คั รั	มรัคัล	-- คั ล	ซ ม ซ ล	- คั รั ม	- รั - คั

บูรณาการอาเซียน

ไทยมักจะตั้งชื่อเพลงตามสำเนียงของเพลงพื้นบ้านที่รับ
มาจากภาษาถิ่นของประเทศต่าง ๆ เช่น

- เพลงลาวลำปาง มีสำเนียงคล้ายกับเพลงพื้นบ้านของประเทศลาว
- เพลงเขมรไพรโยค มีสำเนียงคล้ายกับเพลงพื้นบ้านของประเทศกัมพูชา เป็น

ต้น

สรุป

เครื่องหมายและ
สัญลักษณ์ทางดนตรี
ไทย

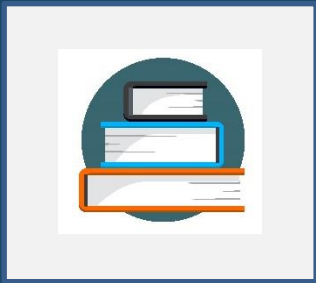
ได้แก่

ตัวอย่างโน้ตเพลง
ไทยอัตราจังหวะ
2 ชั้น

เช่น

เพลงลาวเสียงเทียน เป็น
เพลงที่มีความไพเราะ นิยมใช้ร้อง
กันอยู่ทั่ว ๆ ไป มีทั้งร้อง
ประกอบการบรรเลงและร้อง
ประกอบการแสดง

มอบหมายงาน

ให้นักเรียนศึกษาเครื่องหมายและสัญลักษณ์ทางดนตรีสากล (เครื่องหมาย แปลงเสียง) จากอินเทอร์เน็ต เว็บไซต์ต่าง ๆ เช่น www.youtube.com โดยบันทึกข้อมูลลงในแบบบันทึก ข้อมูลการมอบหมายงาน แล้วนำมาอภิปรายให้เพื่อน ๆ ฟัง
ในชั้นเรียน